A 232
—
1

De Disputatione Váradiana.

Anno 1569. pro 20. Die 8bris Váradinum autoritate Joannis II. Electi Regis Hungariae omnes Pastores ex Hungaria et Transylvania, ut publicam instituant Disputat. sunt vocati et convenerunt. Cujus etiam Disputationis Acta Claudiopoli A. 1570. sunt impressa, sub titulo: A' Váradi Disputatiónak avagy vetélkedésnek igazán való elő számlálása.

„ Dedicatio: A' J. Kristus vérének általa meg szentelt válasz-
„ tott Hiveknek, egész Magyar Országban lakozóknak az
„ igaz itéletnek és bölcsességnek lelkét az Atya Istentől a'
„ Jesus Christusban szivünk szerint kivánnyuk.
„ Subscriptio: Az Erdélyi Lelki Pásztorok, kik az egy Atya
„ Isten felöl, és annak ö áldott Sz: Fia a' J. Christus felöl, és
„ ezeknek Sz: Lelkek felöl a' Sz: Irás szerint egy értelemben vadnak.

Notandum Imo. Haec Disputatio Váradiana sex dies duravit, scil. a' die 20. Octobris usque 25tum inclusive.

2do. In hac Disputatione praesens fuit etiam Rex cum tota Aula et aliis Magnatibus ac Proceribus. Moderator vero Disputationis fuit Magnificus D. Caspar Bekes. Cui etiam Propositiones vel Theses ad has quatuor restrinxit: 1. Demonstretur quis sit Unus Deus? 2. Quis sit Unigenitus Dei Patris Filius? 3. Agatur de Spiritu Sancto. 4. De Divinitate Christi Dni agatur.

Post haec Petrus Melius Disputationis 9. Conditiones proposuit: Quarum 1. Ne Scriptura S. detorqueatur, sed juxta Literam maneat. 2. Interpretatio Scripturae S. ne fiat ex proprio Cerebro, sed ex Ipsa Scriptura S. et ex antiquis Scripturae Interpretibus. 3. Quae Loca V. Testamenti Christus D. et Apostoli interpretati sunt, si contra illam interpretationem aliquid afferatur, tanquam falsum rejiciatur. 4. Adversae Partis Propositiones, si demonstrabuntur esse falsae, illico extinguantur. 5. Quia Adversa Pars (: inquit Melius:) Nos ad disputandum provocavit, memor sit sui Officii, ne instar Concionatoris clamet, ne Aegyta risu et probris excipiat. 6. Ne Graece se translicens Davidis plures Respondentes habeat. 7. Primi Arbitri ab utraque Parte eligantur. 8. Acta Disputationis per doctos et fideles Amanuenses in Linguam Latinam convertantur, ac ad Academias expediantur. 9. Conditiones istae a' Rege Diplomate confirmentur. Citra has Conditiones (: Sensa animi nostri M. J. S. ingenue et libere effari debemus:) disputare nullo modo volumus, sed in patientia possidebimus animas nostras, malumus in silentio et spe pares esse.

" | fare possitis manifestis sive testimoniis, Filium Dei aliquem fuisse
" qui aliquando homo non exstiterit, sed fuerit 2da persona Tri-
" nitatis, ab aeterno genita, de Hypostasi Patris? Nam de illo Uno
" Deo trinitate prius fassi sunt literaliter nihil in sacris inveniri.

Dum super illa Melii blasphemia diem 6tam attrivissent, et cardinem
controversiae posuissent, tanquam thesim, mox sequente 7ma die, dis-
putandam; crescebat interea caligo Melianae confusionis, cui nos
scriptores tenebras addiderat, adeo ut die 7ma per suas argutias
eo delapsus Melius fuerit, ut diceret: Quod non Homini sed aeterno illi
Logo data fuerit omnis potestas. quod e(st) Contra omnem trinitar. sententiam, quod
ipsi videntes Petrus Caroli et Paulus Thurius reliquum diei, cum nostris
disputando extrahebant, et Seren. Princeps verecundia hominis confusi
patrocinans, Responsionem pro 8va die etiam Paulo Thurio imponebat.

4. obs: Quod Hungarienses a partib. Melianis h... plerique videntes fue-
runt, jam ad Trinitarios devenisse, et continuo in pejus vergere, dum illac
alio ibant quo poterant, Melius tamen meditabundus in silentio aderat.
Paulus vero Thurius quod poterat cum Francisco et Blandrata strenue
disceptabat dicens: Nunc ex jussu Ser. Pr. cogor demonstrare, neque Patre, neque
propterea Esa. 48. locutum fuisse, sed Christum.

Post adultum diem 8vum. Melius, quasi ex veterno aliquantisper expergefactus, ex ipsa Regula de Trinitatis ad intra et ad extra operib. ...
...coepit argumentari: Ad quod respondit Blandrata: Ipsi
" sicut illam Regulam de operibus Trinitatis propriis ab intra, et
" ab extra communibus, postquam Serenis. Pr. jussit, ut ex puro
" Dei verbo disputemus, nunc non impugnabimus. Mataeologiam illam
" Melio relinquemus et suis asseclis, nam digni sunt, qui in illo
" pistrino perpetuo se macerent. Interea Paulus Thurius festina-
vit Spartam suam ornare et Blandratam provocavit. Melius
vero communicato cum Matthia Heblero Saxonum Superintendente con-
silio statuit, ut unam Responsionem diem ad vesperam trahat, et mox
a Principe veniam discedendi impetret. Ita ergo exorsus est:
Quia toties urgetis, ut literaliter probem aeternam Filii generationem
jam aggrediar: Adtulit tandem e V.T. loca X e N.T. 8. et duobus ar-
gumentis sermonem clausit, addens: Suam Resp(onsionem) nec audire volo nisi in scriptis.

Die 9na mane antequam disputantes convenissent: Petrus Melius
" una cum Superintendente Saxonum Matthia Heblero Seren. Principi
" obtestati sunt, quod una cum fratrib. suis Replicationem audire
" nullam ratione velint. Et plerosque ex suis fratrib. discessisse, ideoque
" et ipsos discedendi veniam petere, siquidem vero cum se nihil profi-
" cere videant; imo damnatam Adversae Partis doctrinam, majores vi-
" res in dies sumere et progredi. Quibus breviter et humaniter
" Serenis. Princeps respondit: Si ipsi audire nolunt, se audire velle
" eo quod in hunc usum advocaverit eam, et sic tota die 9a patienter
debuit audire Melius, dum Franciscus Davidis loca ab il-
lo perperam restituit. Decima die ad eandem Francisci Responsionem
Replicare debuit; ac tantum illa adtulit, ad quae in praecedentibus
Actionib. aliquoties responsum est. Postquam igitur Franciscus Da-
vidis summatim ad ea respondisset. Serenissimus Princeps. per Mag.
Dnum Cancellarium Michaëlem Csáki finem imposuit.]

imponebat nomine Regis, ut probet Christum D. esse Deum invisibilem, immortalemque.

A' Parte Trinitatem Defendentium Interlocutores fuerunt: Petrus Melius Debrecinensis Plebanus: Georgius Cegledi Varadiensis Concionator: Caspar Radicsit Göntziensis Plebanus, qui facit mentionem Lucæ Agriensis, cum quo disputantes Cassoviæ eum damnaverunt, ut videri potest in Actis disput. 5ti diei in initio. Paulus Túri Pastor Ecclesiæ Bihariensis: Adamus Tordai Rector Scholæ Vásárhellyiensis, qui ob suam posteram verbositate Monstrum est nominatus: Petrus Karoli tunc Concionator Varadiensis: Valentinus Hellopeus, tunc Agriensis Concionator; sed ut scribit in quodam opere, tandem 1574. Debrecinensis Concionator, in quo Transylvaniæ Hæreticis (:ita apellat Franciscum Davidis et ejus Homodoxos:) qui Patrem, Filium et Spiritum S. unum Deum esse negantes aliquot vicibus anathema pronunciare non veretur, nec erubescit.

Finitâ Disputatione Rex perorant, Rationesque assignans quare Disputationem voluit fieri, scil. 1. Quia dominaretur corporis sibi subjectorum, sed et animæ voluerit rationem dare. 2. Calumnias, quibus in exteris Regionibus afficiuntur, quasi Turcicam Religionem haberent, posse detegere et confutare. Nunc verò (:inquit:) quia adversa Pars veritati refragatur, atque quidquam respondere nolit, ideo Disputationi finem imponi vult; quia etiam Regni negotia loquuntur in Transylvania [illegible]

Post hæc, promittit Adversæ parti, ut si cum Francisco Davidis velint disputare, in loco publico, in suo scil. Dominio, liberè posse absque omni impedimento, imo supplere, si ex superioribus Oris ipse Beza vel Simlerus &c. veniret, se enim velle suum Concionatorem Franciscum Davidis ad disputandum sistere, ut ex puro Dei verbo veritas elucesceret. In fine habetur Confessio Francisci Davidis et Fratrum ejus de Deo Patre, Filio et Spiritu S. juxta Scripturæ sacræ veritatem.

Finitâ Disputatione Varadianâ, Petrus Melius et alii Pastores Hungariæ volentes Disputationem in Szenger et Miskolcz A. 1570. habere, invitarunt ad disputandum Franciscum Davidis et alios Ministros, qui tamen ob mandatum Regis ire non potuerunt, sed per scripta Responderunt sub
» hoc Titulo: Responsio Pastorum ac Ministrorum Ecclesiarum in
» Transylvania. Quæ unum Deum Patrem Christi, et Jesum Xtum
» Filium Dei Crucifixum, unumque amborum Spiritum Confitentur.
» Ad Melianas Propositiones Disputationi Czengerianæ destinatas. Clau-
» diopoli A. 1570.
» Dedicatio: Viris Reverendis Eruditione et Virtute præstantibus [illegible]

Ao 1573. Qualis Disputatio fuit Varadini de Helvetica: Unitarius Transylvanis videri potest in Dialogo inter Stephanum Szabo Orzshádi Transylvanum Unius Dei cultorem, et Jacobum Szabó Tur Pastorem Varadiensem Trinitarium. Quem post Stephanus Basilii continuavit. In qua Disputatione Scripturae negantur loca: Joan. 1. 1. et sqq. 1 Joan. 5. 20. et sqq. ut videri potest in Dialogo.

Finem Disputationis juvat formaliter describere:

Cum Jacobus Szabó, Stephanum Orzshádi vincere non potuisset, circa finem sic objicit illi: Hazuta eremek, eb, tégedaz házbol,
„ talám még a' több érdemeknek is érdemesebb vagy. Ha tudtam
„ volna eb, házamban nem jöttél volna tsak be is. Ad quod Stepha-
„ nus Szabo: Bizony én is ha tudtam volna, hogy illyen ebül
„ rendejelsz, nem jöttem volna ide, mint az eb házadba. De illye-
„ neket rádtok ti, hogy mindjárást szoktátok az embert szidni,
„ rutolni, mihelyt valamit ollyant mond. Szabó Jakab: Eregy,
„ eregy, ne tsavarogj itt, még azt is bánom, hogy a mit deákjek
„ szólhod, az ház-nép elött. Szabó István: El-megyek, bár ne
„ félj, hogy itt maradjak; de bizony azt nem bánom, hogy
„ haggyál szólnom. Vale. Szabó Jakab: Menj el, elötted az út.
„ Szabó Jakab a' Feleségének: Szabó Asszony! Bizony mon-
„ dom, hogy igen tudja forgatni az Irást az én földim,
„ valahol tanulta. Szabó Asszony: Bizony édes Uram
„ énnékem úgy tetzik, hogy igazat mond vala szegény.
„ Szabó Jakab: Vakarj vissza eb annya tartson, mert
„ ugy megverlek, talám te is akarod venni azt a' Bolon-
„ ságot, Én tőllem halgass te. Látod, hogy Károli Péter
„ és mind a' Váradi Polgárok ezen a' Valláson vadnak, a'
„ kin én. Hátor ugyan igazat mondanais, szégyen volna
„ énnékem afféle tudatlan embertűl szavára engedni (...)
„ Nem tudom én ám afféle rendben valoknak, hogy igen
„ jó Plebániája (Stat:) lett volna egynek is. Hogy hogy ma-
„ radhatnánk ez Szent Váradon, ha azt vallanám én is, bi-
„ zony te is el-hajtanád az aranyos fátyolt, ha azt a' Unio-
„ máne kezdenéd vallani. De jobb itt a' Bölcsekkel illyé
„ jó szerentsen maradnunk, hogy nem mint azért a' val-
„ lásért valami szegény helyen nyomorgjunk. Szabó Asszony:
„ Kegyelmed tudja édes Uram!

Ennye tsak ezen Dialogusbol is meg tetzik mi nemü dolgok voltanak a' Reformationak kezdetiben, és miképpen forhan az Igazságot meg-ismervén a' jó Pásztor...

az

(: quia hic proxime celebris mentio Bisterfeldii incidit:) Inu: horrendam ejus blasphemiam, quam in sua Metaphysica, Albae Juliae typis Anni 1652. Dedicata Capite XVI. pag. 125. ita evomuit: Aeternus Deus Persona carens, est Deus falsus. Rx. Argumento juxta Athanasianum Symbolum: Est Deus Pater, est Deus Filius, Deus est Sps. S. Aeternus est Pater, Aeternus est Filius, Aeternus Sps. Aeternus Deus Pater autem e persona carens, tibi Deus falsus; ita Aeternus D. est Filius, persona carens, pariter tibi Deus falsus, hic et Sps. S. Et sic Bisterfeldio: Pater, Filius et Sps. sunt seorsim Deus falsus, ex falsis quid fit, nisi falsum compositum, Secundum ecce Spinoza Athei spiritus esse debet, qui tales blasphemias dicit. Avertat Deus animas nostras a talibus tenebrarum operibus!

2do. Georgius Martinusius, qui Coronam Hung. ab Isabella sui Promotoris uxore surreptam Viennam detulit, Regina expulit, Reformationi graves obices posuit, Urbanum Batthyani venenó sustulit, in Primo Hunnarici, Colosvarienses magno aere mulctavit, quod Pastores Caspar Heltai Saxonum, Omlatius Hungar et Georgius V. Zabudi sedula Kudr aliquot sacrae S. Libros Hungarice ediderint. Et Sanna uberrima publicis a ministris Zeario... Capita dolentium ad se deferret, qua explicatur illius scelera in Deum, Regem, Optimates in luctum ... Istvanffi et alii tradunt. Iste magnus Reformationis obex quod 1551. sublatus sit, Illius Ferdinandi Regis jussu cui Coronam dederat, ex antiquo MSto hic subjiciam: Midon az Ulnaaz
" hir, hogy György Barát a' Törökkel titkos meg egyezést és tanátsot tartana, Castel-
" dus Levelé meg irja Ferdinandusnak, hogy valamedig György Barát él, Erdélynek
" mind addig tsendes békességét nem reménylheti. Mely Levélre Ferdinandusnak
" illy feleletet viszi: Ha tsak Barátnak reménylheti azt, hogy a' György Barát meg
" öletése tsendességet fogna okozni, tselekedje azt, a'mi legjobb, és a' közönséges
" társaság boldog élö mehetelire legg hasznosabb. Castelldus értvén Ferdinándus
" a' György Barát megölésétöl való akaratját. Mivel ugyanis a' Xbris hónapja,
" a' György Barát megölésérol való Akaratját. Mivelhogy ama Xbris hónapra
" mentenek volna, azon dologról igazítását szemelyes már régen pradgala magával
" Castelldus hozza Sforzius Palavicinus nevü Olasz Tisztre, és Lopez Andrásne, hitvös
" megparantsolják egy Spanyol Kapitányt, hogy 24. jó mordállal fegyverezzen gya-
" logot értenek, a' Kastélynak száz lépés felé nyíló Ajtaját várja a' dolognak
" ki menetelét. Palavicinus pedig és Lopez magok mellé vévén negy Spanyol
" Katonákat, szép tsendesen a' György Barát házának ajtajához mennek.
" Elküldik elöre Palavicinussal, Marcus Antonius Ferrarius, a' Castelldus De-
" ákját, a'kit is annak elötte bé küldött vala György Baráthoz Castelldus
" hogy a' gyakor oda való járás közbe, a' körnjül álló dolgokra szemesen vi-
" gyázzon, a' következendö veszedelmes leselkedésekre annál alkalmatosabb le-
" hessen. Ferrarius az éjszakának elsö vigyázásakor az ajtot gyengén meg-
" kopogtatván, a' bé menetelre szabadságot kér, és György Barátot az asztal-
" ra könyökölve találván, mutattja, hogy Castelldustól egy levelet hozott, melyet
" Ferdinandus Királynak akar küldeni: György Barát, semmi álnokságot
" nem tartván, és pennáját kezében vévén, elmejét, szemét, kezét egészszen az
" írásra adja. Akkor Ferrarius kardot rántván, örtelenséggel két vágást
" ejt rajta, egyet a' torkán a' gégéjénél, majd pedig a' mellyén. E' rémentelen ügyébe
" men meg rémülvén György Barát, a' boldogtalanságot sem nem segítségül hívja,
" és teljes erejéböl meg ragadván Ferrariust az asztal alá le-nyomja. Palavicinus
" pedig a' közelebb való ajtónál várja vala a' dolognak ki menetelét:) Ialván a'
" Palotán levö nagy Zörgést bé szalad, és öis kardot rántván a' György Barát
" fejét egészszen az agya velejéig keresztül hasítja; De még is a' földre le-nem esik.
" Johannes Caridus, (: cuius Olasz:) kiss perdelt által veri. A' kinek vérrel
" meg mocskoltatott 's meg martzonglatott teste, az emberi nagy illendetlen-
" ségnek, Valdatatlan példájául, a' magaszszos házának ajtajában, a' mellyben
" megöletetett vala, el temetetlen a' földen tovább hevert két holnapoknál. Végre
" Martiusnak elsöbb napjaiban, igen alá való koporsóban tétetve, Fejérvárra
" vitetetett, és ott a' nagy Templomban el-temettetett:)

De Adversa parte ex Actis Disputationis observabile est. 1. Postquam Argumenta, quæ domi præparaverant, exonerassent primis diebus; adeo implicatos fuisse, ut semper ad eadem recurrere, eademque toties ac toties, usque ad stuporem Ecclesiæ repetere debuerint. Hinc die 4to debuit Blandrata Petro Melio ita dicere: Quod enarrant, nihil ad nos — quod oportebat minime præstat Melius, qui semper relicto scopo, huc inde vagatur. Probet igitur quod rex Illi — sint unum in essentia, vel: Unus Deus, et vincet. Aggressus igitur probare iterum ad toties recocta relapsus est; unde dicebat illi Blandrata: Mirum est: Melium extra oleas, adeo pueriliter vagari. I.

Die 5ta: Rursus vetera argumenta resumit Melius, unde dicebat Blandrata: Miror, quod Melius suum argumentum — perpetuo inculcet, cum nihil ad rem faciat. — Illud fuisset Melio probandum quod perpetuo requisivimus: An videlicet secunda illa persona sit Filius ab æterno genitus de Persona Patris, quod ille nullius facere, ne unico quidem Scripturæ testimonio potuit, qua se habere et quadraginta jactavit.

Die 6ta Melius iterum dum eadem diceret, dixit ipsi Blandrata: Innumeris vicibus semper veteri argumento, et ea repetunt, quæ a nobis aliquoties sunt soluta cuperem interea mihi responderis.

2. Observabile est: Dum Meliani Orthodoxique constricti essent, ut Cardinalem Controversiis ex purissimo Verbo Dei manifeste probent. Primo: Quod Pater, Filius et Spiritus Sanctus simul sint coessentiales et Unus Deus. Deinde: An sit Filius, aliquis Filius, qui non sit conceptus de Spiritu Sancto verum sit æternus, neque ablegent ad Consequentias et Syllogismos, quia piis conscientiis in hoc Scripturæ tam æterno articulo, absque expresso verbo pacari non possunt! In his ergo ostendendis, magnum sudorem fuderunt diebus 5ta 6ta 7ma sed dum nullo testimonio possent docere, et Unitarii, maxime tandem die 7mo urgerent dicentes: Jam tempus esset, ut aliquando Melius suam illam æternam, æterni filii generationem per post quam 40. testimonia se habere jactat, vel unico saltem expresso probaret. Melium magna confusio interea occupavit. Ex qua contigerunt

3. Variæ absurdæ enunciationes, quas confusus Melius proferebat. V. C. Quintum diem a meridie Capitaneum Argumenti Majorem ita formaverat Blandrata: Ille est Filius Dei unigenitus, qui est conceptus de Spiritu Sancto et natus ex Maria Virgine et. Ad quod Miser Melius simplicem negationem dedit respondens: simpliciter nego Majorem. Ad quod Blandrata Ecclesiam admonuit his verbis: Notet Ecclesia! Negavit Melius quod Christus Ille non sit unigenitus Dei Filius, qui conceptus est de Spiritu Sancto in utero virginis, cum manifeste illud in Symbolo dicatur. Item Joan. 3. Sic Deus dilexit et Jam Blasphemiam judicabit Ecclesia. Interea sol occidit: Mane diei sexti Resumitur vespertina blasphemia, et pressius urgetur per Blandratam Melius, Quinisti singularis testimoniis inferebat Blandrata: Ex his constat summam fuisse blasphemiam, quam heri protulit Melius dicens: Christum illum, qui conceptus est de Spiritu Sancto in Utero Virginis, non esse Unigenitum Dei Filium. sed istis postdabitis: Incumbite quæso jam tandem, ut probare

Franciscus Davidis admissis aliis Conditionibus, hoc addidit (1) Quia volunt, ut quicquid ex Scriptura S. per Consequentias contra Scripturam S. deducere possunt, id ut admittant, et ei annuant, fieri nequit. (2) Ut solus disputet; Quare enim (inquit:) ex Transylvania et Hungaria suos Fratres secum voluisset sisti? (3.) Ut ad Academias expediantur Acta Disputationis, non potest admittere, cum et illi aeque sint adversa pars. Posthaec: Precibus ab utraque parte fusis Disputatio est inchoata.

Interlocutores a' parte Unitatem Dei defendentium:

α. Ecclesiastici fuerunt: Franciscus Davidis Superintendens, et (sicut pag. 5. in Disputatione scribitur:) Serenissimi Regis Joannis II. Aulicus Concionator: Caspar Heltai Colosvariensis Concionator: Paulus Kozarvari Colosvariensis Concionator itidem: Ambrosius Vasarhellyi (: non additur: an Pastor einh? an Rector Scholis fuerit?:) Georgius Craconius, (nec id exprimitur, hic cujus conditionis homo fuerit:) Stephanus Basilii. Ex his tamen Franc. Davidis plura respondit.

β. Seculares Interlocutores fuerunt. 1. Serenissimus Rex Joannes II. Qui, aliis omissis, satis dure loquitur initio Actorum 3tii diei; ubi cum invectivam usus fuisset Melius contra Franciscum Davidis, dicens, quod si ex temeritate et gloriae cupidine fecisset id, quod Christianissimum communi ratione Trinitatis Deus puderet; Rex ad haec: Ennit a' Zon könyörgök az Ur Istennek, valaki ert az igassagot, es külsö hasonert es kisszességert elrejti: "
hollya, az Isten rontsa es szegyenitse meg; es meg ne kegyelmezzen neki. Ita in Actis 5ti diei dixit Rex contra Petrum Melium: A' mi Birodalmunkban ne Papaskodjek, a' Ministereket az igaz Vallasert ne kergesse, a' könyveket meg ne egesse, senkit hitel az ö Vallasa mellé ne kötelezzen "
— — ha ez hatarban nem akar maradni szabadon a' Tiszau tul mehet, &c. In Actis 6ti diei, cum Rex adservasset Melium, monuissetque ut agnitam Veritatem ne oppugnaret, ac dixisset Melius quasi cum juramento, se antea asseruisse Christi Divinitatem, neque qualem Christi Divinitatem praedicavit, dixit Rex: Ha csak mostan tudta pedeg ezt a' Kristust, a' mint te mondod, hat eddigelen miféle Kristust predikallottal? "

2. Interlocutor fuit Magnificus D. Caspar Bekes; Qui et moderator Disputationis fuit, et Petr. Melium aliquoties reprehendit.

3. Georgius Botskai, qui Petro Melio (: die 5ta Disputationis:) imponebat.

Vide ... folio ...

Pastoribus et Ministris Ecclesiar in Hungaria Dominis
ac Fratribus nostris Observandis.

Subscriptio: Ministri Christi crucifixi in Transylvania.

In Dedicatione, inter alia, excusant se, quare ad instantiam
ab Adversariis Diatribam proficisci, cum integrum eis non
foret, non potuerint. Scitis enim (: inquiunt:) Serenissimi
Principis eam esse voluntatem, ut extra Regni Hungariæ fines
Disputandi causa non egrediamur, id quod peracta Varadiensi
Disputatione publice significavit. Videritis ipsi, cujus modestiæ
sit, nos istuc evocare. Nos certe, cur contra, mandatum ipsius
contemnere debeamus, causam nullam omnino videmus. Ne
tamen -- tergiversationem nobis objectare possitis, quo pri-
mum tempore poterimus, prout vos tempestive certiores red-
demus, Disputationem ibidem vobis offeremus -- sed quod si
animos Christianis hominibus dignos, studium veritatis et
gloriæ potius, quam contentiones et odia attuleritis, et vo-
bis honorificum erit, et nobis vehementer gratum. Contentio
quidem fieri poterit, in eo tibi erimus, ne modestiam et
mansuetudinem merito desiderare possitis. Nec dubitamus
Clementissimum Principem nostrum, pro illustri pietate sua, Collegio
etiam adfuturum. Nota: In omni Disputatione prodebant ###.

Post Dedicationem habentur Petri Melii Propositiones No-
vem de Deo, quem asserit Patrem, Filium et Spiritum S. Unam
De Infantibus Baptizandis sub hoc titulo: Summa Confes-
sionis veræ de Deo et aliis Articulis ab hæreticis et Antichri-
stis oppugnatis, disputandæ in Csenger et Miskolcz. Petrus
Melius de Horhi et seniores Ecclesiæ &c.

Post has Propositiones habentur Ministrorum Christi Confutatio
decem illarum Propositionum sub hoc titulo:

Brevis Refutatio Propositionum Melianarum.

His peractis: post Disputationem Csengerianam immediate fuit
Disputatio etiam Vásárhellyini. Theses enim in Disputatione
Vásárhellyini excutiendæ 5. Septembris A. 1570. fuit exhibita et
Claudiopoli impressa, et quidem eodem ordine, sed opposita Propo-
sitionibus ad Disputationem Csengerianam destinatis. Caeterum jux-
ta promissionem superius factam: an fuint invitati Hungarienses,
vel neglecti! et, an comparuerint! mihi incertum est. X.

Fuerunt etiam Literæ Convocatoriæ. una cum Propositionib.
in Synodo Vásárhellyina Disputandis ad diem 20. Mens. Fbr.
Ani 1571. A Pastorib. et Ministris Ecclesiar in Transylvania,
qui in cognitione Unius veri et Altissimi Dei Patris, Patris Do-
mini nostri Jesu Christi &c. consentiunt. Claudiopoli. Excu-
debat Gaspar Heltus. Ao 1571.

Anno

+ Hivatalos foglalatosság kéli: aladalo; v. esetleg Elöljárói foglalatosság?

videatur additamentum c. Bi[illegible]

K

Debreczinensis Disputationis mentio fit in Albana Disput. A. 1568. die prima, quam Cl. Sz. Abrahami in Hist. Eccl. 116. institutam fuisse dicit Ao 1567. 4. 8bri. Volvitur per manus Codex quidam vernacula Disputatio Debreczinensis sub hoc titulo: Debreczenneh Blandráta György és Dávid Ferencz által valo Unitaria Hitre tért Historiaja. cui titulus serius impositus esse videtur e nomine Unitaria Hitre cognostitur.

Elsöbenis a' Disputálo nagy disputálásokra valo személyek neveik következzenek: 1. Peter Püspök is qui in Cursu Collocutionis dr Peter Papa, prout postquam Rex Joannes Varadini corripuit dicens: A' nem birodalmunknak ne Pápaskodjék, ex insolentia et despotismo Melii sanguinatio, addate sarcasticus ille titulus. 2. Varga v. Dávid Ferencz. 3. Déhány 4. Christianus Janos, Pastor Eccle Varasdiaiensis Unitarius. 5. György Cardinal. 6. Olasz Doctor sive Georgius Blandrata Italus. 7. Vicarius Pál, 8. Fiscus Biró, Civitatis Judex. 9. Pál Biró, 10. Máté Biró, qui duo postremi Relig. aut decani a' Rege Praesides Disputationis fuerunt constituti. Aderat Ludovicus II.

Dubia traditione accepimus: Disputationis Debreczinensis illa istam descriptionem esse Mimesin in Választnt per sedulo Rectorum in Somodis exhibitam, unde prima [illegible] omnia in Debreczinensi Disp. adfuisse, vix credi potest, at Rei gestae veritas aliunde patet. Statuitur hic e consilio Georgii Cardinalis, ut Melius Pastorem juramento ad suam Confessionem detineat; id post biennium intra dies per illi per Regem, in Varadina disputationi: Senkit hitel az ö vallása mellé ne kénszeritsen. Hic eodem consiliario mandata mittuntur ad Civitates ex hoc, ut Trinitatem negantes fidei homines illico captivantur, et ubi reperti fuerunt combustantur, ideo dicit Rex Melio: A' Ministereket a' Kiged vallásért ne kergesse, a' könyveket meg ne égesse. Hic expostulat Georgius Cardinalis, quare Hungarica Biblia emiserit Melius? quia jam quilibet Rusticus, qui literas colligere potest, Trinitatem in Bibliis nusquam inveniri asserebat. Et constat eorum temporis fuisse editos per Melium fere aliquot libros. Hic inducitur Melius ad incognitam Transylvaniae advertens, nuncium animi deliquium passus esse; [illegible] in Albensi etiam Disputatione [illegible] illius vacillationes. Confessiones, effugia, quibus elabi volebat [illegible] Disputationis fuit conversio aliquorum ad Unit. Dei professionem, Genere illis Paulo Vicario, quem [illegible] illico cum reliquiis humanis fuerat abjectio.

Claudiopoli Demetrius Hunyadi et Emmanuel Alvarius Soc. J. Magister, qui Principia Artium conscripsit, frequentes instituunt Disputationes. Inter reliquas contra Patris Unius Altissimi solam Deitatem aeternam quoddam Argumentum miserat Alvarius ad Demetrium Hunyadi tali [illegible] Dissecto: Sit Caput abscissum, [illegible] nostros [illegible] Tyros, haud aliter, quam cadit ense Latro. Demetrius Huniades subvertit Syllogisma Jesuiticum, istamque Epigraphen subjecit: Da Caput infelix! Una caeterique Sequela. Ense nam Nullum fit. Deus Alter, habet.

Benedictus G. Arkosi etiam in suo Precum Libro, quem A. 1660. conscripsit sub initio 2dae Medit. [illegible] sic scribit: Commemorat Disputationem Claudiop. apud Reformatorum Calvinianorum Templum habita A. 1648. scribit in circa Meditationis §. 6. Az Kolosvárat a Farkas utczai Disputatioban Pater Rajki püspöknek szollottaja azt kérdezze vala, a' nagy emlékezetü [illegible] ellen: Isten a' Szentírásban nem vitattatik meg a' Szentháromság, a' szót azt ne Szentírásból, hanem Szentírásból kell gramolgatni. E pedig levo 62 elött Reudet [illegible]

az Igassagot tallani nem akarták, sőt a' kik azt kerdezték, azokatis szidalommal illették J.

Fuerunt et aliæ Disputationes. Ut: Inter Georgium Enyedinum et Joannem Szilvasium. Hic erat Discipulus Enyedini et a' Nostræ Religionis hominibus pelmius munitus ad superiores Oras missus fuit, et tandem serpentis instar in sinu Cæta nostræ enutritus, Hostis Ecclesiæ nostræ evasit, et, (sic ut Proverbiö dicitur:) ut Aries nutricationis mercedem solvit. Cæterum; hæc tractantur ab Enyedino, præcipue in quadam Epistola ad eum missa; quam sub Enyedino formaliter suum pag. 143. 277. descripserunt. Disputatio fuit Aö. 1593.

Fuit etiam Colloquium inter Paulum Csenadium Samosatenianum Rectorem Scholæ Claudiopolitanæ, et Stephanum Geleium Orthodoxum Collegii Albensis Rectorem, præsente Illustrissimo Principe Gabriele cum Augustissimo Comitatu suo publice in Minori Templo Albæ Juliæ institutum. Aö 1618. 29. Augusti.

Similiter Balthasar Rakosi Rector Scholæ Claudiopolitanæ Unitæ per Scripta habuit Disputationem cum Caspare Boythino Moderatore Scholæ Vásárhellyiensis. 1621. Adde hic. K

Missis aliis Disputationibus, jam de Jarum Fructu et Utilitate videndum in sequenti Capite.

At Mantissa Loco: Vix talitö stomaldö quis par concoquere ‖

(sic:) ut Hominari velit per Sopomatas:

CAPUT V.

De Celeri INCREMENTO, Extensione ac DILATATIONE Religionis. Unitatem Summi Dei profitentis post Disputationes.

Sæpe quidem fit, ut Disputationibus amittatur et ipsa Veritas; præcipue apud quos Victoria multö est potior, quam veritas: ingenium, quam pietas; Negari tamen non potest ex piis, modestis Collationibus, et honestis Disputationibus ac Disceptationibus multum Utilitatis

11. Melium non puduit Ao Vercente 1570. 10. Aug. in Epla ad Joh. Regem
scribere: Memini cum Varadini privatim a me de vera unius solius Dei
cognitione S. M. V. percontaretur: quod dicebat, non ideo me examinare
gratia velle Blandratae Haeresim amplecti, approbavitque mea dicta et adjecit:
se nondum Francisco-Blandratistarum doctrinam recepisse, neque velle recipere
et approbare, sed tamen diligenter examinare, et cognoscere: An sit vera
et fundata in verbo Dei. Haec et similia scribebat veterator Ille Me-
lius, ut maneret sermonibus prolatus in scriptis alio modo quam
Rex protulit. Unde Rex suum privatum Colloquium typis eodem
Ao in serie Varadinae disputationis, prout in veritate dictum
fuit, excudi voluit. Melius enim per totam Hungariam sparserat
Regem Calvinizatum, quare Pastores pro Rege uno ore precati
sunt Reformati in Hungaria, uti scribit Melius.

~~III~~. Hungarienses sanguinarium suum Consilium. Albae Juliae
Die 4ta Disputationis, dum Blandrata interrogasset Szegedinum
quid intelligat per Naturam Deum; Illico, magno tumultu exorto
» intulit Melius: Olim quoque Valentinum Gentilem per Interrogationes
» voluisse Helvetiis [illegible], quae temeritas illi infeliciter cessit.
Waradini Caspar Raditzki, eadem arte memorabat Luca Agriensis
in Cassoviensi disputatione Condemnationem; Nunc eodem fere dolo
sicuti etiam antea in Ditionem Externi Regis nitantur, ubi Turca-
rum et Germanorum Incursionibus; sanguinariorumque horum Hostium
libidini exponere possint Christi Confessores. At miseri Christi Co-
lumbae non oblitae fuerant serpentinae prudentiae, a Filio Dei com-
mendatae, ac proinde Domi manserunt.
Meliani magnum triumphum putaverunt, quod Transylvani reman-
serunt, unde in eos virulenter scripsit Melius ad Regem. Francisco-
Blandraticos nominarit Auctor Ungarorum ignarus. 10. Aug. 1570.
X. Jam tota fere Anno Kolosvár Unitaria extitit, imo tota Transilvania
citerior. Verba sunt Matthiae Thuri in Epistola ad Volphium. A. 1568. 28
Martii.

Nem ertik az emberek a Dvissenonatsnak artalmasvoltat
de bizony valakik ezeknek engednek, magoknak artanak
magokat rontyak [illegible]. Mind lassatok (azt mondja Gal. 5
vala [illegible] a Galatabelieknek) hogy ha egy mast
mariatok és eszitek egymastul mind nekome [illegible].
Hogy azert mindenkinek ugy ne törtennyek dolgunk
az sötetsegnek egyeb [illegible] között, tannyuk el tű-
lünk az irigységet és [illegible].

Jesu Fily Mariae

Persona Sacrificuly Halakul, Durahol Danhaber
Dahaber [illegible] Fanahol Malachi Danahol Kuntig

Scena
Halakul [illegible] Zöldelö gyönyörü pasridok
Földgyomrabol kijött gyengé [illegible] virágok
Kik mosolygassakkal [illegible] [illegible]
Hallyatok mely vigan [illegible] [illegible]
[illegible] ha [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] zöldelik
[illegible] [illegible] [illegible] gyönyörködik
[illegible] [illegible] gyakran [illegible] adatik;
[illegible] boldog [illegible] [illegible] [illegible] köztük
Hogy [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] bol
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] az [illegible] [illegible] [illegible]
Hol egy harmattal [illegible] [illegible] [illegible]
Gyöngyö [illegible] [illegible] [illegible]
Gyönyörü gyümölcsöt magoknak [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vigassaga
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Hogy [illegible] [illegible] [illegible] fel [illegible].

Durahol Bizony ha valaha [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] magunkra [illegible]
[illegible] az [illegible] [illegible] van [illegible]
[illegible] [illegible] hogy [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] hogy [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] az [illegible] aldozatott [illegible].

Tala

... [illegible] ... tisztetet az [illegible]

Talam keserüsegöt megh fogia hallani
Es könyörgésünköt hozza bocsatani
Ha kedves nemzet talal közöttünk lenni
Ki jo gondviselöje nekem ... lenni
Es kedves illattal nekj illatozni
Es szent fenyekkel keblében dobozni
Vagy fogia szivünkot megh nedvesiteni
Hogy ... mü el fogunk ... ni
Vagy kelljen ... minden szivünk fogyunköt
Vagy megh szabadittya e az mü szivünköt
Vagy megh tartoztattya mü ellen fogunköt
Szagonunk ... szegjeniti ... köt

Jankaber — Igen ... nekem ... danatattya
Senki ... közöttünk hatra ... hagyitattya
... bagonnak ... fogit ... hajattya
Hogy nagy ... gonunkk ... tartattya
Erötlen az nyilvan barmaja megh hadgja
Valakinek bagon nem lehet ... iadja
... ki ... hatalma
Szagyon wallas nadgja azt csak be borittya

Sanakr — ... nem ... orszagh ... elmem
Hogy bagon ... nem allana ... elem
Kogy ... az mint ... elmem
Kogy ... el ... mellem

Sophon — Ha kedvest valtat el akarunk venni
Nem kel eldoztatunk ... halasztani
Egy ... el ... lenni
... ... szivében fugni

Zanahel — Hidgied nagy ... bagonunk ...
... kel, ki ... megh ...
Hogy kedves ... ha ki ... ...
Is ... ... alkarat ... fadgi

Danahel — ... az ... bagonhoz borulunk
Csak ... minden ... ... mü ... varunk
Feli ... ... az mü ... fogiunk
Hogy ... agyon minden ... fogunk.

Malachi — Nem ... aknak kik bagont ...
Valaki bagonhoz ... ... kodik
Mert ... bagon ... ...
... ... aknak ... ...,

Ruptius

Nuntius -- Halgassatok ra az en beszedemre
Mert minden dolgotok majd fordul oromre
Errol en szemem ... nem neken szemeszere
Hogy ellensegi elöt elfuttam szegyenre

Halakul -- Beszedod bol ertyük hogy hatnak szabadsagal
Nem örom az nepünket nagy iahmadastal
Talam azt akjod bolondra iutaltal
Bolondgy igazat ezhat ha mondjanak iartal

Nuntius -- Ennekem nagy ezektek nem hinnetek almot
Akkor beszedemben nem tennetek kaczot
Hogy ha megh mondhatna sok ... fiakat
Ezenadalmakban szörnyen iarasunkot.
Mindon az ellensegh ... rohant volna
Az ellenkezö nep oraban ui vala
Elfutank ettan mii orszagunk szakadtaba
Ezzemii nepünk akkor lett nekia harja
Mindon az ellensegh arra akat volna
Ott ... inkab harczunk megh ...
~~Elfutank ettan mii orszagunk szakadtaba~~
Halgassa megh ... szegyen ... iarva
... orszagambol ... hulla
Vanna az ... kotton ... romba
Ott ~~szemem~~ mindon nem volna kozzem ~~...~~ Almon hova fogna
Ott kozzek elmemben egy bokorba futna
Ott nyugalatlan labam hogy haszaladhatna
Mind ott ha kutaszoldam az nepemet kimentet
Es kerdem az tagont hogy mi ... hadgra nepet
Hogy magasztalra fel nem ... ezeket
Hogy ha megh rontana oraz ellensegot
Amikor hadra tagon hiaba kerdem
Mert az ellenseg ... nepot ...
Mindon egy ... lattam ... el ...
... sok ... es ... nekem
Maz Israelnek kozöt frigy ladaja
Kiben vagyon ... Israel ... Sophia
Balgalat ... lat ... ladaja
... kalamuz ...

Persica -- ... ki ... hattuk ... nepet
... csak ... nigahagat
Es ... nagy ... magat
Mind el ... ha ... komallyat

Nuntius -- Ez nagy en az ... rol szollok vala

Halakul -- Oh tagon ... tagon
Most ... megh hogy nalad ... nagyon Halakul

Cumana
Frigia
Persica

Halahul – Nomondmogs burahol mijc dolbkodgijunk nolu
Durahol – Hagij halanat domot akarnak fogadmi
So molna bagonunk akazahod dmmi
Es ijij stent nrojot mogs killom lagmi
Zlipha – abrt halink sok sudat hogij ds sakat dmmi
D:° en att lanat nom hogij ato n° ptohalink
abrt folö bagomnak hogij mü nyset lattijnk
Gondol kodom, arrol hogij mogs n° ijij gassak
Kut gijalazatshon mogs n° mfol dassak
Danhalbr – Nom sdk bagomnak hogij mü nyset lassük
Danahr, D:° b shom hullattija bagomnak shakalbat
Danahol – Nom sjocsmis mogib vos karjat
Fanahol – Nom illik bagonhoz, ayij mogs hadmi magat,
Halachi – D:° bagonib v'a bot shattij a fulakaat,
Durahol – Nohat mmar Szijük bagon akarahoz
Zlipha, Nom Jessünk. obl bagomnak digss lolohtt
Danhalbr – Illik dmmunk stop aldozassat
Halahul – Hm es mogs nijafikkal olalachz a Boltart
Danhalbr, illattal digs bold shom dot,
Halachi – olgs Bolik shm mindijart hala gdo hüurl
hiradolt et Sfangwoshr flore 66
Fanahol, Nommondunk nohj stop Wij onkikot,
Zlipha – Illik hogij mondgijunk kodawb onkikot
kodolgij onset Halachi
Durahol N:° hogij on nest obben s v'issodini sonkij b D:° lago ü
Halachi, shon bagon shon shon shon bagon shon shon
Oh bagon iud nossgeb bagon shon bagon shon shon
hogij omukkad nagij rodot shon bagon shon shon oh ba
abrt mogs vontad allonsgünk sl ec oh bagon iud ec
Nom Zolnkt shop likort sl ec oh bag iud ec
Elohnkt forgof nagija shon ec oh ba iud ec
Göthlonkt oslopia shon ec oh bag iud ec
oh nagij gijotsdilmüs bagon, shon ec oh bag
abrt mar ds mü allonsgunk, shon ec oh bag
Bossuc noatt sk mü srotunk, shon ec oh bagon

ins

Eörs Teke Sión pedmans moda bada fana bankodj. 7 repetat
Stokiczk stokiczk manibus pedibus plandjt omnes,
hic ponitur archa foederis in sella bagonba, et accipiens Simahir et Danhalor

Halahub – Ne hagyjuk itt immár az frigy ladajat
Burakil Hagyjuk itt.
Eligha – Jaj Jaj Istram korlok lekonek hatra
Burakil – mi Bodla Janakol mi lelte Elighait,
Janakol – Nem latod-e megh mint mi bettünk hatra
Hogy az Israelnek rettentö ladaja
bagon Istenünkot nyakra fore hanta
oly bisonyos keppen nagy Budat az nalama megh
Eligha – Jaj megh halok mert nem ... az Isten at Isent, hic jaccat ...
Danahol – Igy nap ki fogadgya belondsak lanat Bat
Most fompliou hagyjak alizha lanat Bat
Dagon Isten unkel folki nolt orcajat
... az ladanak hedgya nolt Budajat
Malachi – Folö hogy az lada megh ne ölye münköt
Nyakra fore hanya Dagon Istenünköt
Kit nettyük Hala mü romen fojunköt
Eliphat megh ölte mely rettentett münköt
Danhalor – Ez a lada bossu nekünk nagy jussolyunk
Folö ne fogyassa el mü nemzetsegünk
Ha gond nem fordulonü Isunk
Lada megh adassek az legyen lanat Isunk
Elipha – Adgyuk vissza nekümis az Deakik, Deeijat Davidnak
David – Nagy az Isten bisony Israel foldeben
Nagy az josont nemü fold kerekseben
Nagy az Isten bisony fen az magas menyben.
Rettegik sont nemet alat az mely fegben,
Ki az Dagon balvant ma foldre le rontá
Hatalmat mü nekünk lelkol megh mutata
Fö Ostorainkot dalyaz ala nyoma
Az bagonaskot rutul megh gyalazta
Konetsek Istram romekki az sok Bagonokat
Kik farkeb madgyard oltomhak aldadat
Ez Deakik Bagattyak senny ünkaj dat
Skarom lij sel Anfoliak sont mi Istenagodot,

Salyol

[illegible] ültetel az [illegible]

Szolgalianak néked megh üdvözült vezérid
Hívének vezérid az Baganaszoid
[illegible] üh mondfre mindön ajtaszagid
Hogy mü volünk együtt [illegible] vezérid
Cantat David [illegible] szivedön saltando

David – olimd az vilagh hatara föld [illegible] vörvenyit
Dicsérj [illegible] Izrael kik üdvözült vö Szolgaj
Mindalalab vezér nagy az vö bal [illegible]
Ki mennyet [illegible] földet [illegible] veld
Valljonb földön kj volna kj vezed nem aldana
[illegible] vö magasztallak hatalmasnak mondalak
[illegible] en vallak [illegible] [illegible]
[illegible] vezekelnek az mennyej [illegible]
[illegible] hirdetnek az földnek 4 vezérj
[illegible] vezedenek az [illegible] [illegible]
~~Jött [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]~~
Jött [illegible] [illegible] vezér á [illegible] ladaba
olvet [illegible] gonta [illegible] Jericho [illegible]
[illegible] allala földet az Jordan nagy vizének
Es [illegible] [illegible] földeken
Jöt [illegible] nagy [illegible] itt az [illegible] [illegible]
Kj az [illegible] [illegible] vö [illegible] [illegible]
Es [illegible] [illegible] [illegible] az [illegible] [illegible]
[illegible] allatod földet az [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Idonalis, Deus pugnat pro populo Jubilemus etc
Pro quorum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] caro [illegible] Jubilemus
[illegible] [illegible] in nobis [illegible]
[illegible] [illegible] vö [illegible] [illegible] etc
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Es [illegible] mü [illegible]
[illegible]

Halahul Üdvöz légy Istennek szent [illegible] adója
Kiáltod által szent keresztfán Isten báránya
[illegible] bűnösöket kegyes [illegible] hallja
Vedel [illegible] halálodért add Istenünk nekem
Ez koronát [illegible] hogy el nyerjem
Kit szerzettél szent vérednek folyásával
Dankabr Üdvöz légy Isten [illegible] halálomnak [illegible]
szent oltáron [illegible] szent [illegible]
[illegible]
Hanaken Üdvöz légy Istennek [illegible] szent [illegible]
Kik ontatol bűnösökért [illegible]
Ezen [illegible] el bűneimnek [illegible]
Shipha Ek [illegible] reménységem és [illegible]
[illegible]
Halálomkor [illegible] bodogságom
Tanahel Üdvöz légy [illegible] nagy [illegible]
szent keresztfán [illegible] nagy alázattya
[illegible] folyatád
Danahel [illegible] halálomkor [illegible]
ők [illegible] áldott [illegible]
[illegible] szent [illegible]
Malachi Adgyad nekem mint most látlak gyarló [illegible]
Lat [illegible] nagy [illegible]
Nunkig Imádlak [illegible] nagy [illegible]
[illegible] alat.
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Banid [illegible]
[illegible]
Adgyad [illegible]
[illegible]

ok

Oh nagy emlekezet szent Jr halala
Kiben esztet nevet nekünk ajanlja
Engedgyed te velem hadgyen elmem
Te edesseged iok At erezzem Kegyes pellicanom
Jesus Xe Jesusom
Lelkemet eszsitted neked en nagy szerelmem
Tudom egy cseppnyi verod oly igen draga
Hogy minden az vilagnak vetkot el mossa
De mikor lessen az mit most kivanok
Boldogsz nagy vörömben hogy lathassalak szinin
De elevatione aliquid hic cantare

De Assumptione B M V

1 Draga ametistus Indiaban teremik
hasznos iovoltarol ha ki hasznalatiak
gonosz gondolatatt emberek el üzik
Jo elmelkedese ettol indittatik,
2 Christusnak szent Annyat, mondhatod annak is
Ki vala ez Vilagh tengerin voltis,
Az mennyei iokrol kiesekedett eo is,
Kit nyilvan tudhatnak az keresztyenek is,
3 Mert el elkergete szugaralt gondolatatt,
Lucifer todatsznek rosz tanacsi adasit,
emberi elmeknek ki ontotett mergit,
io ra fel indita sokanak gondolatit,

Midon

4. Mikoron az Attyaok el küldeott keovetit,
ol figyelmetesen hallgatna beszédit,
mikoron mondana illy titok beszédit,
ugyan en altallas az elet igeit,

5. Mellyel oly nagy beoueon ayandekoztatek,
mert az igaz elet bene elreytetek
Mennyey ereobol meben foganttatek,
szent lelekkel mingyart az szoca betelek,

6. Ez makulanelkül uala mint egy tükere,
mert szüzessegiben maradott mindenkor,
az lelki tokrais soha nem volt komor,
de Mennyey Vranak szolgalt ez mindenkor.

Continuatio

1 Az adamas keonek hatalmas ereit
sok irasok mongiak gyozhetetlenseget,
soha nem teteti magaba szepseget,
de foglal magaban ereonek velerit

2 Es a keonek keozzeott hatalmasnak latszik,
melly keo ereo lyeok közeott soka megnem romlik,
de az keo ereoly inkab ez ellen elromlik,
eotteott ronto szerszam föltonken el toerik.

3 Az tüz nylua tudgiuk ereoss metalmokott,
Maga ereivel megzolugyt sokakott
de ennek nem arthat adnaki vy lagott,
ereireot teszen tiszta valo sagott,

4 Irja Ezechiel Isten ygeiebol,
hogy epittetnek megh illy ereoss keonekbeol,
az Vy Jerusalem Vr akarattiabol,
Mint regenten uala eleues keonekbeol,

5 Kik lehanyatanak az beneert az egbeol,
Melly dologh teortenek felfuvalkodasbol,
Lucifer Angialnak elpartolasabol,
Karandival keonek hullanak leegh böl

6 Egy ereoss Adamas ez nap talaltatek,
Mennyei keofalba: melly behelyheztetek,
Szikratscio keonekkel eozue foglaltatek,
Szüzeket rendelz [illegible] eleoltetetek.

1 Az crisopassusnak mondgiak nagy ereiett,
Az teob keonek keozeott felette szepseget,
Ki nappal elreyti vilagianak fenyet,
Eyet ki mutattya rogiogo szepseget,

2 Az szep crisopassus nappal arany szinü,
Eyiaki [illegible] langolo tüz szinü,
SZÜZ MARIAZ Ür en mint erte illy szinü,
Mert büneosseok keozeott eo uala szepsege,

3 Az [illegible] szol ereol mert ualo,
hogy eot nem eyiathata almokat meg keszio,
De keszio miatta leo nagy szegien ualo,
Ezen bore szersellyeon hogy leott kiiszolgalo,

Mert,

4 Mert az Christus Jesus volt erte bayvivo,
Minden dolgaiban eoteott oltalmazo,
Az ker elleszegesteol megis szabaditto,
Vduesseges hallosat kegiben is ado,

5 Eorüllyetek azert es vigan lepjetek,
Tiszteletire kik ide jöttetek,
Hogy Isten ez napott adta megerneteek,
sok is esztendeokeott kenaom ergyetek.

6 Boldogh allapottal kinek kenagyatok.
Leginkab giakorta asztenezedezes nektek.
Isteni felsegteol ki inkab kenantek,
Az eletnek vara aszt adgia megh nektek.

Confirmatio. [illegible]

1 Hatuan felett harmat hogy elteolteott volna,
Ennyi esztendekeot mikoron eltualtna,
Eallya futasanak vegit erte volna,
Mayd nap szent [illegible] mennybe vitte vala.

2 Angialok is mennyben keduesen fogadak,
Miltosagos voltat eok jol tudakozzak,
Mikent tekessen es nagyokban aszt mondgiak
Sipsas pusztasagrol kiralynenkot hoztak.

3 Benitetek ottan Angiali karokban,
Keduesen Angyalok befogadak abban,
Negyuen napig eoek teon mulatosagban.
Azutan vitetek fel tizedik karban.

4

4 Szent Haromsagh Bekiri kelyheztetek otton,
Megh koronaztatek Fiatol azontan,
Tizenket csillagu korona fejeben
Feold s. Menny Kiralynéia leon meltosagaban.

5 Ez virágokkeozeott vala kedves rosa,
Illatozo nardus s. Mennye viola,
Geonyeoru szagokkal beoveolkeodeo rosa
Mennyei Kiralyhoz felhota io szaga.

6 Azert vitetek fel e rosa menny egkben
Plantaltatek be az eget kerteben
Hogy viragozznek ez fen az magass Mennyben,
Es Mennyei felseoh gyeoneorkeodnek ebben.

7 Immar beszedemett erreol en nem nyotom.
Az eget Kerteben Plantaltatott ertem.
Halgassa megh immar en eszedezesem
Az mit Szent Fiatol kerek megh nyerhessem.

Continuatio

1 Szerelmes Fiadtol azt nyerd megh ennekem
Jellies eletembe ne hadgion elesnem
Rallia futasomott hogy enis erhessem,
Szent s. tyszta eletbe had pecsietelhessem.

2 Amaz nagy eoreomed indicsion feltegedt,
Vr. Angiala altal teit fogadalelked.

Szivedbe

Szüntelen Istenhez langolo szerelmed,
Mikor eoreok igit befogada méhed,

3 Mellynek keonietiteol mondatal aldottnak,
Az sok sirankozok tehozzad kialtnak,
Szent Fiadnal eokeot segellyed mert varnak,
Lelkekk tehozzad sirnak ugy ohaytnak.

4 Mert szüzessegedet eppen megh maradsal,
Szent mehedbeol megh is Fiat nekunk hazal,
Mint napfenyteol ablak semmit nem romlal,
Egy fenyesseggel es feoldeon villogal.

5. Masikot es nyered megh hogy egy fenyessegh,
Atyatol adatott szent Lelek Istensegh,
Tündeokollyek bennedis mint Mennyei felsegh,
Hogy ne arczaim neked az eoreok neszteseg.

6 Harmadik es legyen az igaz szeretett,
Veriedgienfel bennem -s. kenessen terjedett
Had vehessek veled Mennyei felseget,
Koronat is az kitt szent Fiad keszitett,

Continuatio

1 En büneos voltomis hozzad kialtana,
Mikor Fiued hozzad fegielmetes valna,
Keonyeorges beszedem ha hozzad juthatna,
Ketelkedeo szivem azzal megh ujulnak,

2 Harom ieles dolgot teteolled kevanna,
Büsz bünem azokhoz kezzel labbal kapni,

Ha aßonysagodnak akarattya volna,
Mikor Mennybeoß hoszam ßerzodelmed iutna,

3 Egiket aßt kerem mivel büneos vagiok,
Hogy tiszta ßüvve tegien mint csillagok
Mert te ßent Fiadnak azok csiak boldogok,
Bekesegs ßeretesk feoldnek mennynek Urok,

4 Masodikot kerem mivel megh holt vagiok
Halal arniekaban lelkeßben vagiok,
Be eßett verembe mint farkasordittok,
Megh elevenedgiem mikeppe boldogok

5 Harmadik ßükségem nekem illien volna
Ha ßent Fiad erre Egbeol le iuthatna
S-aß ereos lelekkel engö kezeniül fogna.
Ellenségim ellen diadalomat adna,

6 Erre a lelekre nagy ßükségem volna,
fogsagom keotele hogy rollad lehullna,
Vas beko labadrol mind le ßakadozna,
Samsommal megh egyßere fsem ßabadulna

Enis kialtanek ha megh halgattatnek
mellyseg fenekireol tehoszad ßennek,
Jobaratim kezöül ha ki talalkoßnek,
Aß lelki iokaltal rollad emlekeßnek

Hogy ha aß mellysegh riam ne zarna aytayat,
bekoritto kobnak ne hatnad Hugasat
ßerelmes Fianak oltna haragiat,
Tavoßtatna teollem aß atok pallosat,

Ha ennekē erreol io ualaßo lenne,
Maria ennekem ſok iokot ßerzene,
Ezzel ßent Fianal mindꝫ io kot nyerne,
Ez mellyßegbeol engem Mennybꝫ felemelne.
Kiertalan lelkem eneket mondana
boldogult lelkekkel eoreokke uigadna
neßet feyem ezzel ugyan megßvyulne,
ha nekē Mennyegbꝫ coronam iuthatna.
Szent Fiaé erdeme itt ream arradna,
melly altal Mennyegbꝫ uele uigadhatna,
coronatis nekem iutalmason adna,
en ßabadult feyem eneket mondhatna,
Ne legien reſt ebbē se roskeduē senki.
ikes ßoßengesit ne titkollya senki,
io akarattyat ma mutaſſa minden ki
(MARIAnekit ne reſtellye senki,

Cantio De Beata Virgine

Eleſteoie-s. ebreßteoie ki uagy ketes ßenueket.
legy ueßteoie-s. ßillyeſteoie aꝫ mi ellen fegyunket.
Azmint kertem s. imadgy ertem uigy Abraham keblibꝫ.
hogy ne eſſem-s. neuetteſſem a karhozott tēzibꝫ
Imadlak s. alonkerlek, hogy megh ugisd sebemet,
erdemedbeol s. keogyelmedbeol teoreold el ſok uetkeet.

Hogy tiz ßüz mint a ßeptrez lehessek mertekletes
Igaz elmes es Kegyelmes, szigalmas ßerelmetes,
Nagy ßerelmes s. giors ertelmü az igaz tudomanyban
Isten feleo ßentöl eleo Mennyei hagyomanyban
Aytatos alhatatos ßeligy ioßan ßerelmes,
Nagy türheteo io teheteo nyaias Kegyes ertelmes,
Igaz mondo a romlando uilagon alazatos
test gyüleoleo bün kerüleo aioßz ßorgalmatos
Te correo s. segetteo örök leo igaz keresztyeneket
üdvesseget s. bekesseget nyerz az igaz hiveknek
O! egeket es tengerek tündeokleo ßep csillaga
te es mindz napnal, es meg holdnal fenyessebben uilloga
Szent erdemed es Kegyelmedaltal ßünem tamogasd
Ami farast s. bünt meg az araßt rollunk azt le rakogasd,
Ördeogz kezbeol, coreok tüzbeol, az embert meg mentetted
igaz testh s. termeßetben mideon Istent nemßetted,
Szüzesagban s igassagban. noha Fiat fogattal
ikersegteol ßeresegteol de te megnem foztattal
Mert ßüz voltal ßüz marattal mideon teolled ßeletett
azt fortattud s. apolgatud az ki teged teremptett,
Vi magzattal s atcattal Tenteo Isten edenye
Fiat ßeltel s meg nem nyltal ßüzeknek ßekrenye

Melto sattal

Meltoſagaval ſzent aldaſaval Fiadnak ajanlany
Fejem tegre s. coreok beeſzre hogy ne kedgye ſzallany
Hogy ſzeme s. egy vegyiye engemet tegy vegetten
abran ellen s. ordeg ellen coriſy kerlek ſzentelen.
Megne eycſien s. ſzegyenicſien e Vilagak ſzerelme
elamittya s. meg ualkittya kit meg ſzeialhat credme
Hogy deotfeoſſegh es giuleolſeg elmem megne foghaſſa
Ekkot merge s ondok ferge ſzuamat nekaghaſſa
Remenkedgyel s. teorekedgyel Fiad eleott erettem,
hogy tekencſin ram s. megmenefien kentol kit erdemlettel.
Legy oltalmok s. diadalmok kik illik innepedet,
Vig verſekkel s. enekekkel tiſztelik ſzent neuedet.

Continuatio

Ny. V. M.

Mondgy naponkent es orankent
Lelkem diczireteket
Marjanak Szüz anyjanak
s üllj vigan innepeket
Gondolkodgyal s almelkodgyal
Felſegen aſzonyodnak
Mond boldognak es aldotnak
Mond Iſtenünk anyjanak
Engeſzeljed es eiſzteljed ~~hogy az~~
Hogy ad büntöl megh mint Ann
Ehes forduly s arczal boruly
Hogy ördögh meg ne eyczen,

Erre

Erre szemlélly mert e személly
Egy gyümölcsöt szült hozot
Nékünk mennyből szent méhből
Irgalmasságot hozot
Győzedelmit és vidalmit
Nyelvnom ennek énekeld
Istenségét s dicsőségét
Tellyes erőddel zengold
Mert átkától s rút átkától
Az pokolnak megh mentett
Mennyi országh közt s e világh közt
Allando frigyet vetett
Mondgy nagy vallást mindenkét
Neki szép dicsérettet
Szentségéről s kegyelméről
Tégy mégh emlékezetett
Nyncsen elme s kiertelme
Szent szüzet felérthesse
Erteknol s boldog gyülesnol
Ezt miltan dicsérhesse
Mindennallya s magasztallya
Mint szüléjét Istennek
Se ne velie kegyelbol erzi ~~[illegible]~~
Senki felséget ennek

Mind

Mind az által alázattal ~~illik~~
Illik hozzája mennünk
Sok irgalmú s nagy hatalmú
Szűz oltalmat kéressünk
Tudom sokszor s olly mindenkor
Szüzet méltán dicsérne
De még kábult s elfordult
Ki ezt nem énekelne
Kinek fonló s ügy érdemlő
Élte meg alkatott
Az ut kevélység s eretnekség
Általa meg rontatott
Erősanal mint fakianal
Itten nyája tündöklik
Elsőben s. beszédben
Itten malasztja fénlik
Éva vétke s tiltott étke
Egeket bé zárlotta
Ez szépsége és hűsége
Visszontag fel nyitotta
Éva terhében égte bűnében
Az embery nem ~~[illegible]~~
Ezzel szűz által ki malaszttal
Nyitottunk mü mind ~~[illegible]~~
Amen

Nem szolgalia s predicalia
Senki azt kettelenül
Enekloszre s diczéretre
Nem mellye nagytelonul

Es szüd adgya ha mint hadgya
Fiat hogy tisztelhessem
Szigs orczaiat kegyes fiat
Szivröl szivre nézhessem.

Harmadik resze continuatio

Oh nagy nemüs diczösségü gyözödelmü
Asszonyok dücsössege
Kit annyanak s asszonyanak
S al földnek fösshege

Nitzol hogy essen s szerelmessen
Az ö te tisztelteket
Kedy mutatokka s allandokka
Az ioban hinydet

Tésse aga s orsze uraga
Epült szünök orvossa
Földe keges egy szize
Es Istennek orvossa sitkossa

Élet faia s wagy palaja
Minden szent iskolistak

Palotaja

Palotaja és formaja
Egy kegy és szakarnok
Szdnös lészszel dicsirtészel
Kitől égy fel nyittatott
A kit amaz régy ravaß
Kigyo meg nem csalhatott
Tekintetes s nevezetes
David kiraly leanya
Ok valasztott kialkodott
Teged egek asszonnya
Gyemant fenyü s rosa szinü
Tisztasag liliomа
Kinek épül s vigad
Mennyorszagh birodalma
Egy ékkal s ékes szokkal
Kérlek engem nem ßitod
Hogy tekinsned szerent nevod
Dicsirhessem batoritod.
Lisd élsöbben ad szivemben
A te szeretetedet
Hogy terjesze és gerjesze
Lelkem tisztelesedet,

Noha bomma

~~. . . . . tettetek az . . .~~

Noha be nem magyaráztuk nyelvünkben szomma
Ajakim szerelmesok
De szent szived s. Anyuk öröm
Ezmalam szerelmesok.
Eörül s vigadj és halat adgy
Mint méltó dicséretre
Most te hitted s. egy okból
Nekünk az szüz kéltre
Tisztaságal s igasságal
Bésnol kedö draga szüz
Mint viragra s palma agra
Isten adod gyömölcsöt szüz
Ez szaganal s io szaganal
Boldogulni akarunk
Kinek magunk iokkal rakua
Nekünk szerelmes szivunk
Oh szöpséges szüz és kegyes
Hozzád magyj maskulanok kül
Pegy tisztakka s igazakka
Mindenkoris mostakkal,

Boldogs

Boldogh ~~Ue~~ emlös nagy érdemlö
Melly szorgalmattal gyermeket
Kj megh nyittya s megh szijttya
Münekünk az egeket
Szüvilaggal és viraggal
Altal szinünk tündöklik
Setetsége s büdössége
Régy ködnik el oszlik
Gazdagh dusok most kildusok
Mikent te megh mondottad
S kik éheztek s most be toltek
Az mint megh prophetalad.
Meghfordulnak és szijulnak
Altalad ross szokasok
Megh szivulnak s el bojulnak
Az sok hamis vallasok
Jam ~~tootal~~ s peldat addal
Silagh ultalafara
Delesegh Jeztenik s ross erkolcsünk
Megh Zabolazasara,
Szemeinket s elmeinket
Hogy mennyben igazgassuk
Jagam kiak s szokasinknak
Indulasit fagassuk

Tapolgattam

Táplálgattad s ápolgattad
Az mü üdvözitönkot
Szüz méhedben s kebeledben
Fordoztad életünkot
Onja [illegible] s [illegible] fültel
Fiat mü valtságunkra
[illegible]
[illegible] ugyaságunkrá
Általd személy s [illegible] kendly
Halál megh tapodtatik
[illegible] s menny országra
Kapuja megh nyittatik
Általd legyen s velünk [illegible]
Isot kj anyánk [illegible]
[illegible] szüzetet kj teremptett
Munkád teölled [illegible] szüzünk
O Sancta Catharina.

finis

Kitérjedett égh s ragyogó csillagok
Föld kerekségének teremptt állatok
Enyér mélységben úszkálo állatok
Halljátok megh [illegible] hozzátok

Ecclesiastico

Ecclesiasticus negyvenedik részében
Irja nem kelletne földi kenyességben
Valaki élete jo emlekezetben
Lenne itt ez földön fenn is magasmenyben
Mellyek közül egy volt szüz szent Catharina,
Kinek bölcsességét sokakot meg is fogna
Igaz tudományban serénységes gyors volna,
Üdvösségszerzöjára szüntelen vigyázna
Mikoron irnanak 3. százba s. tizben
Xtus születése utan illy üdöben
Tizen nyolcz esztendös [illegible]ben
Szüz szent Catharina vala szépségében
Alexandriaban Costusnak leanya
Illy nemes nemzetböl ~~gana~~ gyenge logyaia
Alexandrianak az attya Királlya,
Vala az üdöben es gubernaloia
Neki nem kel vala semmiben is vilagos
Minden dücsösségü elmes mint az viragos
Es semminél leszen mint egyedül jocagos,
Csak volna es neki törben esze foglalos
De az egy iokra s. mennyei felségre
Attyatol adatott nemes bölcsességre
Szüntelen vigyazot mint szeme fenyére,
Mert es vala neki nezlö tükore

Mellyel olly

Mellyet oly nagy beoueon ayandekeztatek
nemess tudomannyal fel ekesittetek
Isteny lelekteol megh baro-ittatek
Illesen szolasra beoltsiesegh adatek
Egy eremitatol Alechsandriaban,
mellyet tanoltuala eo Attya hazaban
Es uala az Christo remete formaban,
ki tanyttya uala szolgaloiat abban.
Mert hozza az Christo szeretettel uala,
Mideon maga szuuit neki adgia uala
Viszontagh eo szuuit elki neszi uala,
Magae helyben helyheszteti uala,
Pechietes gyürüuel elfoglalta uala,
Mert tiszta eletben mint egy tükeor uala
Es szüzesegiben romlasnekült uala
Schola mestere christo ezert uala.
Bizony nagy es tudos bölczi mestere uala.
Ez minden Vilagnak oktatoya uala.
Ki teol beolchieseget olly beoüenueott uala
Hogy beolsi doctorokot ez megh haladuala.
Mikedon Maxentius ereos hatalma uala
Diocletianus tiszüel uasanal
Chiasari ereonek nagy biradalmanal
Maximianus is agyarkodasanal.
Sok

Kutaldoßattyara Jupiter baluannak
keßeritnek sokat is halna yaygatnanak
nagy batorsagoson akkor a Cziaßarnak
mene eleiben minden Doctorinak.

Baluan imadasrol aß Cziaßart megh fedde,
Jupiter eßeokeot mind meg Szegyenitte.
Sotuen Philosophust Doctorit megh gyeozte,
aß kereßtyenseghre azokot ueßerle.

Nemess Philosophus Porfirius akkor,
Tirus hatariból a disputalaskor,
Seolle megh gyeozetek es a tudos Doctor,
kereßtyeny hitre alla mingyart akkor.

Cziaßar oduarabol uiteßleo rendek is
ket saaß kereßtyennye leonek. ezekbeol is,
Cziaßar Feleßege Maxentiusneis,
Ezen kiuül sokak kit nem hallottainkis,

Maxentius Cziaßar mellyet mideon latna,
Doctorokra akkor haraghya indula.
Talam erkedeseek ben meghualtoztak uolna
Tüßben megßegetny parancsollya vala.

Szent Katalynanak feyet el ~~üttete~~
kereßtyen uallasert erre keneszitte
Martyrok rendeben elseo helyheßtete,
Es labirintusbol innet kiepitte.

Szent katarinanak teyel folyattatek.
szüz testibeol vere tellyel conteottetek,
fehere keoto szine ezzel megh festetek.
kiert koronaya az egben adatek;
Kinek gyenge testit menybely Angyalok,
Sina hegyere enek szoban azok.
Vr akarattyabol temetek Angyalok.
olly nagy tisztessegel ikess cherubinok.
Mongiak illy ereit az albeston keonek
tüzzel ha megh gyuytyak es el nem aluszik
de mindenkor langgal ugy vilagoskodik
setetben varoknak. es igy kedvesk evik.
Szent karinat is mint ertem illy szini,
es büneoseok. keozeott langalo tüz szini,
Superezzeoknel beolcsi vala. szep szinu.
egeo albeston hoz eo hasonlo szinü,
Örüllyetek azert es ugyan legyetek.
katarina nevet az kik viselitek.
hogy Isten ez napot atta megh erneteck;
Szent katarinanak nevet tisztellyetek.

Sok

Soh ü esztendeoh eot keuanom eryetek.
ez szep alt esronnal ki ma talaltatek
mennyey keofalban melly be helyheztetek
szikrazo keoueh kel eozue foglaltatek
Boldog allapottal kinel keuannyatok.
leginkab gyakorta azt ingeogyenektek.
Isteny felsegetcol kit inkab keuantok.
Az eletnek vra azt adgya meg nektek

DE EPIPHANIA

Lattatek minekünk uy chillag az egen
melly chillag endre. jerikeste szüvünkben
es vilagossaga vezerle ez helyben
született Messiatt keressunk mi itten
Boldog legyen az haz minden nepeivel,
valahol ez chillag fen all vilagiaval,
ment született Messias ott vagyon azokkal,
vigasag azokat adotik mennyegbeol,
Vrullyetek azert, es vigan legyetek,
Christust keresseoket kik szallast attatok,
Szuletett Messiatt igen tiszteljetek
hogy vilagoskodgiek chillagja tinektek.

Kezdeti s keoszepe esz uij esztendeonek,
ioszerencséiek legyen, kevanom aszt nektek
kimenetelinek boldog legyen nektek,
asz bü, banat, soha ne teorye szüveteket.
Vegbevitelire erre ereot varok,
asz nagy Panacsietól menyegbeol[?] miadok
szerelmess fiával hogy erre lelepiek
Hiktek eszt kevanom im mondom hallyatok.
Asz atdas: mellyel asz Attya Jr esz vilagot meg alda,
a szallyon türyatok. eszt szübeol kevanom,
asz atdas mellyel Iakob (aszeo fiat) Josefhet meg alda,
a szallyon tü reatok, eszt szübeol kevanom,
asz atdas; mellyel asz ven Tobias aszeo fiat megalda,
a szallyon türeatok, eszt szübeol kevanom.
Asz atdas mellyel asz mi Vrunk J. C: aszeotanytvanyit megh alda
feltamadasakor.
a szallyon türeatok. eszt szübeol kevanom
Asz atdas: mellyel asz mi V. J. C. asz eo hiveit menybemendetelekor meg atda,
a szallyon türeatok. eszt szübeol kevanom.
Asz atdas: mellyel asz mi Vrunk: Istenünk, ~~asz hiveit itil~~
asz eo hiveit itiletnapian atdani fogia
asz szallyon, es ieoyeon tü reatok ma,
es eoriszen meg minden lelki testi
gonosztol, es veszedelem teol.

Ozl[?] [illegible]

Fenyes nap ott feralik hol ez a csillag fenlik
Mint kerom kiralyonak fiunak be alkalik
Valakik az [illegible] fiunakbol szarmazik
Ez csillagh az [illegible] eminlenkor [illegible] lik
Regi [illegible] bol ember ki [illegible]
Az csillagnak fenye fiunakba vondolik
Mely vilagossagat egybe igazgattatik
Hoy az [illegible] lett [illegible] adatik
Valakik fiunakba [illegible] halaltatik
Igazt [illegible] atban [illegible] lattatik
[illegible] igazsag abba mogy [illegible] lattatik
Ma erab [illegible] magyiab az [illegible] mutattatik
Mire [illegible]
[illegible] parum regali [illegible] quae olympus stellas
[illegible] et annos numerat
[illegible] nymbiferis [illegible] gloria notis
Carmina palladijs glorija fauna Choris
[illegible] annis [illegible]
Vanda phoenicijs [illegible]
Surgebant ut [illegible]
[illegible] enim agat una [illegible]
Laude [illegible] fortasse rat,
Et [illegible] famulis gutturibus [illegible]
[illegible] gratiis [illegible] ante [illegible]
[illegible] plectra movent.
[illegible] ultor [illegible] clara [illegible] nomen habere
[illegible] dominator arcis munera nos
dedit [illegible] debit et nos [illegible] dona [illegible]
[illegible] in aura [illegible] clamant pannonus
omnibus fulgurat [illegible] semper [illegible].

Baldassal aldoj [illegible] [illegible] a [illegible]
[illegible] Baldassal alda [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] nilaj [illegible] ordoij [illegible] [illegible] no. [illegible]
[illegible] alldassal Jacob [illegible] [illegible] alda
[illegible] [illegible] [illegible] attya
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] maradgijon [illegible] [illegible] nigan narja
[illegible] [illegible] [illegible] pashora [illegible]
dati
[illegible] [illegible] [illegible] in ansa [illegible]
Gnerosus gratilj quifore ante cholijm
[illegible] gratilj quifore ante cholijm
Lazarjna gratilj quifore ante cholijm
[illegible]jana gratilj quifore ante cholijm
[illegible] [illegible] gratilj quifore ante cholijm
alider
Stephano [illegible] [illegible] alternative
Stephano [illegible] bachicha [illegible] frant
Stephano Lazarides [illegible] [illegible]
[illegible] din [illegible] [illegible]
Lazarjana din [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Stephano [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] damocos [illegible] [illegible] din
[illegible] [illegible] [illegible] gratilj
[illegible] [illegible] [illegible] monant
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] cholj bachicha [illegible] frant
[illegible] cholj bachicha [illegible] frant
Lazarjana cholj bachicha [illegible] frat

Lupulj vajdának romlásárol és
mindez magyaroknak, s havas el földönk
nyerendő állapattyokrol való ének. Isten
[illegible] [illegible] hadgyanastyulta által.

Gyönyörüségesebb föld kerekségében nem találtam
[illegible] helyemben.
Mind keresztyénség között s az oláh ország között
adot Isten ez helyében
Ne légy ott rosszabban se rossz kedvünk senki, kiki
vigye [illegible].

Mijüdön Lupulj vajda hadalan kozakkal
ment Matthe vajdára.
Ördöit az kozakság segittyára lovat
siet Tergoly [illegible]
Két oláh országnak s mindez magyaroknak
Hogy Lupulj [illegible] Ura.

Mathe az Istennek illy könyörgéssel felkészende
himben
Oh Isten oh Isten meg ez [illegible] kijelentezel
mennyekben.
Csak ez [illegible] bizom ebenek kezében ne
hadgy igaz ügyünkben.

Mindez magyarok s Rakoczi hivej az Istennel
örvendenek
Nagy bátorsággal [illegible] bizatattyák az Vajdát
örülvén [illegible].
Mert mellette lesznek mindig az kozakság
földre nem tapodtatnak.

Thomas [illegible] gratia Dei Thomas [illegible] Vaydi.
Thomas Dei gratia [illegible] [illegible]

Hajda ütközzünk mind az magyarokkal indula
serényen.

Tetova szaggatva nyargalodna
mennek kozákok seregében.

Szaladás kozákságh most mint hona
lenni vesztek rettenetben.

De hiss szerénd nincsen az Ilona hidgyanal harczok
nekik ujjulla.

Erdély felé Lupulij mikor sitana.
magyarokra rohanna.

Mint sebes mégh varo dona rugdosna
gyülevész népe hulla.

Tizen nyolcz szaplokat magyarok nyerenek.
Hatmanyik kezében akada.

Erdély szra latni mind az magyaroktol
fogna vitetik vala,

Erdélyre szörössen nekj esse hasznala.
fogna nagyban megh hala.

Az legh nyakabol Lupulijnak kiesek.
Nagy ja kete romla,

Mert hantala kozak bal észrob kiz
felöl mellette földre omla.

Ettmi idön nem volna immar
mind kazna kozakorszagba fula.

Peki

Székj oltalmaza is, Kriſz. örökre Thimus
fiat boczáta
Hogy lengyelnek ellen, s az magyarok ellen
Kardgya vonnya harczolna
Szoczna Varasanak, s doldna földenek
Lenne gubernatora. (oltalmazoja)

Timus aztaliga hogy nitz magyarsagz
Görölykatol refogúl.
Nem vigyazna semmit ez faki idöben
ellazunk bolondul.
De lam Dalpon alna villogo pallossal
vinak mind oroszlyanul.

Szolnay Sakmanyibol Kozakság ki fogyja
Nagy Saj rea arrad.
Ehseg matügye mitt mindezen mit
Enni fossza gyükere inta
Haretson ehit lo hus csak kaphattyak
vala fotalanis io vala.

Hasik Saj örtzök mitt ehel holt kozak sarban
Süiben nyu vala.
Almé urgé lukaban magyar elött
Saretsban kozakság be forula.
Flutos Cerbero mit biologhi ...
hasonlobá sok vala.

Harmadik

+

Harmadik Jaj ez volt mere uitez magyarok
mint Solyom ugy uigyaztak.
Valikit kozüllök közökben kap
hadtak azt eles kardra hantak.
Negyedik Jaj ez volt mykor mikor
Ethimus Hatmant alginual fegattatak.

Alig remenlue nagyon hidgyed az kozakfags
nem ordit mar eb modon.
Estuely s regely Jesus kialtokot nem
karomlia illyr... on.
Feielelfuggeftuen ~~kotton harman~~ magyon
~~magyon~~ nagy futtogna kotton
~~harman magyon nagy futtogna~~
~~azalon kotton harman~~
nagy futtogna magyon kotton harmā
~~alaion~~ azon.
Ven koben mindgiare betefogit iassat
nyomozindot kozakfags.
Nagy ssenkodnire konyorogz adassik
Valami irgalmassal.
Hogy ne vesson mind itt fogyjon s. hfegs
omat ez mogz marat kazakfags.
Mivel az his... sen... mogz hallotta kinzos
Erdely szanak
Lelki boleszi altal ez fort... altal
adnapaclot maganak
kerielom adassek io conditioval az
kik marad katanak.

El felejte Lupulj fel hallat feftetni kozak
orszagzban laszangh.
orozva hogy Vrasagat el hiven es magat
tartott vala mint egy nagy hangh.
Ez kiraly botja hogy maganak adatott s
haragszik mint az tüz langh.
Nyughatatlansaga s szin elat iarasa Urasagatul
megh foszta.
Szocsavabely kovetit kiben biztik vala
magyarsagh el arulala.
Thimus fia veszte s hatalan kozakit
el dauol kakaszolla.
Lupulj most ugy iara mint ezopus ebe
konczot a vizben kapa.
Ket fele Izkent venn az ki volt el veszte
s mindenbül kult marada
Egy iarqnak mind azok kik alnok
szagh szeret assak masnak alaja.
Eoruendgyen magyarsagh s az Ket
ola orszagh hogy Isten megh szabadita
Iofeiedelmekkel s fö hadnagyokkal
Isten ugy megh szeretolda.
Az kereszteneket s mind Lengyeleket
egy fulohz hozta.

E. Bankot

Ezeket Gerze egy Anachuselta ugy
mulatsagi kozben.
Mikoron irnanak az ezer hatszazban
és ötuen negy=dikben.
Tornendes [illegible] a Zsnachuntha
io konot sanat [illegible]
et laus deo [illegible]